

Bálintbokor, Nyíregyháza-Kertváros
2016. november 13.
Istentisztelet

„⁴Mondd meg nekik, hogy így szól az ÚR: Ha elesik valaki, nem kel-e föl? Ha helytelen útra tér, nem fordul-e vissza? ⁵Miért tért tévútra ez a nép, miért tévelyeg állandóan Jeruzsálem? Miért ragaszkodik a csalárdsághoz, és miért nem akar megtérni? ⁶Figyeltem, és hallottam, hogy nem őszintén beszélnek. Senki sem bánja gonoszságát, és nem mondja: Mit tettem?! Mindenki össze-vissza futkos, mint a harcban száguldozó lovak. ⁷Még a gólya is, az égen, tudja költözése idejét, a gerlice, a fecske és a daru is vigyáz, mikor kell megjönnie, csak az én népem nem ismeri az ÚR törvényét.” Jer 8,4-7

Szeretett Testvérek!

A következő hét vasárnapján befejeződik egyházi esztendőnk, s a várakozás vasárnapjai, az adventi időszak kezdődik. Az „új kezdetet” szimbolizáló adventi időszak. Az elmúlt vasárnapok tekintetünket valami vagy Valaki felé irányították. Így lehetett néhány vasárnapal korábban „Az élet felé”, „Az ítélet felé!”, – ma – „Az Eljövendő felé!”, s következő héten – örök élet vasárnapján – „Az újjáteremtő Isten színe elé!” vetnünk tekintetünket. Mindegyikben az volt a közös, hogy az élő, mindenható Úr volt a

középpontban. Akkor is, mikor az élet került előtérbe, hiszen azt mondja magáról, hogy „út, igazság és élet”, hogy egyedül Benne van élet, senki és semmi másban. Akkor is, mikor az ítélet van fókuszban, hiszen Ő ítélő Úr is, aki megítéli szívünket, életünket, gondolatainkat, tetteinket, s akinek számot kell majd adnunk. Ezért nem tehetünk akármit, nem élhetünk akárhogyan, nem mondhatunk bármit, mert Ő ítélő Úr, Ő a szívek és a vesék vizsgálója és gondolataink megítélője! Ma tekintetünket „Az Eljövendő felé” emeljük, aki hitünknek alapja és reménye. Ezért ma a reménység vasárnapja is van. A hívő keresztyének életében a legmeghatározóbb a reményt adó Jézus Krisztus! Azért használtam azt a szót, hogy „legmeghatározóbb”, mert a Krisztusban hívő ember Krisztushoz igazít mindent. Az Ő jelenléte, szava határoz meg mindent! Ezért, amikor azt mondtam, hogy nem tehet akármit, ez azt jelenti, hogy a hívő ember tudatában van annak, hogy amit tesz, amit mond, ahogyan él, arról számot kell adnia. Azonban ez nem félelemmel tölti el a hívő embert, hanem szeretetből, hálából, iránta való ragaszkodásból, engedelmségből teszi azt, amit tesz. nem a félelem a mozgató rugó, hanem a szeretet és a hála. Hálás Jézusnak mindazért, amit érte tett. Ez

olyan, hogy a lelkipásztor – legalábbis a magára kicsit adó lelkipásztor – nem félelemből végzi a szolgálatot a gyülekezetben, mert retteg, hogy számon kérik, és nem kap a következő hónapban fizetést, hanem azért, mert szereti a gyülekezetet, hálás minden egyes tagjáért és Krisztushoz akar vezetni mindenkit. Ebből a hálából és szeretetből fakad a szolgálata nem pedig a félelemből. Vagy nem félelemből szeretem a feleségemet, hogy nem ad majd vacsorát, vagy nem vasalja ki az ingemet, hanem hálás vagyok érte, hogy ő van nekem, hogy elvisel, szeret, gondoskodó szeretettel vesz körül. Itt is a hálából és szeretetből fakad minden! Mi azért vagyunk hálásak az Úrnak – többek között –, mert reményt adott, megszólított és nem mondott le rólunk. Olyan szomorú volt olvasni Istennek ezt a megállapítását népével kapcsolatban itt, Jeremiás könyvében. Azt mondja: „*tévútra tért*”, „*tévelyeg*”, „*ragaszkodik a csalárdsághoz*”, „*nem akar megtérni*”, „*nem őszintén beszélnek*”, „*senki sem bánja a gonoszágot*”, „*nem ismeri az Úr törvényét*”. Mennyi szomorú dolog, s milyen szomorú lehet az Úr szíve ezek miatt, hogy népe ilyen, így viselkedik. Akik most az elmúlt időszakban az útmutatónk szerint estéről-estére olvasták Jeremiás könyvét, azok talán szintén tapasztalhatták, hogy mennyi keserűség, fájdalom, gyötrődés esett osztályrészül Jeremiásnak, de ami még borzasztóbb, hogy mennyi szenvedést élhetett át az Úr népe miatt. Mennyi fájdalmat okoztak neki azzal, hogy nem Őt követték, hogy nem hallgattak szavára, ahogy itt ebben a szakaszban csak néhány verssel lentebb olvassuk: „**Mit is ér a bölcsességük, ha megvetették az ÚR igéjét?!**” 9b vers. Az Ő szavának a megvetéséből következett, hogy így élt, így viselkedett, így gondolkodott és így beszélt a nép. Jeremiás könyvéből tükröződik Isten szomorúsága és csalódottsága. Ha csak néhány fejezetcímet, vagy igeverset említek: „*A vezetőik bűne*”, „*Izrael konoksága*”, „*Az ítélet súlyos lesz*”, „*A próféta elsiratja a népet*”, „*Az egész nép romlott*”, „*Összeomlás*”. Vagy a 7. fejezet 23. versétől: „**Mindig azon az úton járjatok, amelyet én mutatok nektek, hogy jó dolgok legyenek!**”²⁴ **De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem megátalkodott gonosz szívük tanácsát követték, hátukat fordították felém, és nem arcukat.**²⁵ **Attól fogva, hogy kijöttek őseitek Egyiptomból, állandóan küldtem hozzátok szolgálóimat, a prófétákat, idejében küldtem.**²⁶ **De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem megmakacsolták magukat, és gonoszabbak**

talhatták, hogy mennyi keserűség, fájdalom, gyötrődés esett osztályrészül Jeremiásnak, de ami még borzasztóbb, hogy mennyi szenvedést élhetett át az Úr népe miatt. Mennyi fájdalmat okoztak neki azzal, hogy nem Őt követték, hogy nem hallgattak szavára, ahogy itt ebben a szakaszban csak néhány verssel lentebb olvassuk: „**Mit is ér a bölcsességük, ha megvetették az ÚR igéjét?!**” 9b vers. Az Ő szavának a megvetéséből következett, hogy így élt, így viselkedett, így gondolkodott és így beszélt a nép. Jeremiás könyvéből tükröződik Isten szomorúsága és csalódottsága. Ha csak néhány fejezetcímet, vagy igeverset említek: „*A vezetőik bűne*”, „*Izrael konoksága*”, „*Az ítélet súlyos lesz*”, „*A próféta elsiratja a népet*”, „*Az egész nép romlott*”, „*Összeomlás*”. Vagy a 7. fejezet 23. versétől: „**Mindig azon az úton járjatok, amelyet én mutatok nektek, hogy jó dolgok legyenek!**”²⁴ **De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem megátalkodott gonosz szívük tanácsát követték, hátukat fordították felém, és nem arcukat.**²⁵ **Attól fogva, hogy kijöttek őseitek Egyiptomból, állandóan küldtem hozzátok szolgálóimat, a prófétákat, idejében küldtem.**²⁶ **De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem megmakacsolták magukat, és gonoszabbak**

lettek, mint őseik. ²⁷Amikor elmondod nekik mindezt, nem fognak hallgatni rád, és bár szólsz nekik, nem fognak válaszolni.” vagy „⁸Ti hazug szavakban bíztok, amelyek semmit sem érnek. ⁹Loptok, gyilkoltok, paráználkodtok, hamisan esküsztok, a Baalnak tömjéneztek, és más isteneket követtok, akiket nem ismertek. ¹⁰Azután idejöttök, és megálltok előttem ebben a házban, amelyet az én nevemről neveztek el, és ezt mondjátok: **Megszabadultunk! De azután ugyanazokat az utálatos dolgokat követitek el.**” Jer 7,8-10. „¹³Hiszen aprajánagyja mind nyereszkedésre adta magát, prófétája, papja mind hamisságot művel. ¹⁴Népem romlását úgy gyógyítják, hogy könnyelműen mondogatják: **Békesség, békesség!** - de nincs békesség! ¹⁵Szégyenkezniük kellene, mert utálatos, amit tettek. De nem akarnak szégyenkezni, és már pirulni sem tudnak.” Jer 6,13-15. Istennek mennyi fájdalma van az Ő népében. Mennyi szomorúságot okozott Neki. De ma is mennyi alkalmal meg szomorítjuk Istent. S ha megnézik, Isten a Szentírásban az esetek többségében az Ő népéről, az Övéiről beszél. Kevésszer esik szó a Moabitákról, Filiszteusokról, vagy a rómaiakról és sorolhatnám. Isten az övéiről beszél, az övéit kéri szá-

mon, az általuk okozott fájdalmakról beszél. Ahogy ebben a könyvben is olvassuk. Isten a sajátjait kéri számon! Róluk és nekik beszél. Ma is ugyan ezt látjuk. Magukat hívőknek mondók mutyiznak, mismásolnak, „raklapról lesett” dolgokkal seftelnek, az adóbevallásnál ügyeskednek, a pályázati pénzekből megszedik magukat, szégyent hoznak Isten nevére, az Úr Igéjét nem veszik komolyan, megvetik, s mennyire igaz, már nem is pironkodnak, már nem is szégyenkeznek, annyira megkeményedett a szívük. Isten ezt hozza fel vádként az övéi ellen. Ezért olyan keserű ez a könyv, mert a megkeményedett szívek Isten ellen lázadtak, ahogy olvashatjuk a 44. fejezetben: „¹⁶**Nem engedelmeskedünk neked abban, amit az ÚR nevében hirdettél nekünk,** ¹⁷**hanem mindazt meg tesszük, amit kimondtunk:**” Jer 44,16-17a. Vagy azt olvassuk Jeremiásnál: „**Térjete meg azért mindnyájan gonosz útjaitokról, jobbítsátok meg útjaitokat és tetteiteket!** ¹²**De ők ezt mondták: Nem érdemes! Mi már csak a magunk gondolatai után megyünk, és megátalkodott, gonosz szívünk szerint élünk!**” Jer 18,11b-12. És tudjátok, a mai napig ilyen az ember! Ilyen lázadó, ellenkező, engedetlen! Annyi szomorúságot okozunk Istennek, annyit könnyet ejtett már miattunk,

ahogy mondja az Úr: „¹⁷**Mondd el nekik ezt az igét: Szememből könnyek hullanak éjjel-nappal, és nem apadnak el.**” Jer 14,17. Tudjátok, Isten sokszor szomorú az övéi miatt. Én annyira csodálom Istent, hogy nála nem telt még be a pohár. Csodálom Istent, hogy ennyire végtelenül türelmes. Csodálom, hogy hogy bírja elviselni ezt a rengeteg szomorúságot, amit okozunk neki. Mennyi fájdalom, gonoszság van ebben a világban, amit látunk, gondolatok bele, hogy annál jóval több van, mint amit mi el tudunk képzelni, amit csak maga Isten lát. És Isten könnyeket hullat éjjel és nappal, szemei könnyektől ázott, s nem értem, miért szeret, ahogy egy csodálatos ifjúsági énekek szövege is mondja:

„Mért szeret Isten, mért szeret még?

Hogy lehet, mért nem mondja ki elég!

Féltő karja újra átölel, megtört kezéhez szívem közel.”

Tudjátok, nem értem, nem fogom fel, hogy mi szeretni való van bennem, miért szeret még, nem értem, hogy miért nem mondja: elég! S ez a remény ebben az igeszakaszban, s ezért van ez a textus kijelölve mára, annak ellenére, hogy ilyen keményszívű, lázadó, ellenkező, engedetlen a nép, Isten nem mondott le róla, mert ő nem akarja a bűnös ember halálát, hanem azt akarja, hogy

megtérjen és éljen! (Ez 33,11). Reménység vasárnapján ez a legfontosabb üzenet, Ő még nem mondta ki, pedig hányszor ki mondhatta volna, hogy elég, de az Ő türelme, jósága olyan nagy, ahogy olvashatjuk: „²²**Az Úr irgalma nem fogyott el egészen; jósága és kegyelme még nem merült ki.**” (katolikus fordítás) Jer Sir 3,22. Ahogy a híres „*Amazing grace*” című énekben is John Newton 1748-ban megírta, s rádöbbsent arra, hogy az Úr irgalma végtelen, kimeríthetetlen, mert Ő nem akarja a bűnös ember halálát. S ez a türelem és kegyelem az, amely megtérésre kell(ene), hogy indítson – ahogy Pál fogalmaz – „⁴**Avagy megveted az ő jóságának, elnézésének és hosszútűrésének gazdagságát, nem tudván, hogy az Istennek jósága téged megtérésre indít?**” (Károli fordítás) Róm 2,4.

A kérdés az, hogy élünk-e ezzel a végtelen, kimeríthetetlen kegyelemmel és élünk-e ezzel a drága, reményt adó Jézus Krisztussal?! Mert ezzel nem csak élni lehet, hanem visszaélni is! Lehet élni az Úr szeretetéből, de vissza lehet élni az Úr szeretetével – ahogyan a nép tette. Adja az Úr, hogy reménység vasárnapján az Úr indítson bennünket bűnbánatra, alázatra, elfogadó szívre, s értékeljük azt, hogy nem mondta még ki, hogy elég!